

U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený dle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, rozhodl ve složení: předseda JUDr. Karel Podolka a soudci: JUDr. Marie Žiškova, JUDr. Roman Fiala, JUDr. Michal Mazanec, JUDr. Pavel Pavlík a JUDr. Petr Příhoda, o návrhu Českého telekomunikačního úřadu na rozhodnutí sporu o pravomoc mezi Českým telekomunikačním úřadem a Okresním soudem v Sokolově, za účasti žalobkyně **UPC Česká republika, a. s.**, se sídlem v Praze 4, Závěšova 5, zastoupené JUDr. Janem Veverkou, advokátem se sídlem v Praze 2, Londýnská 59, a žalované **B. F.**, ve věci žaloby o zaplacení částky 17 193 Kč s úrokem z prodlení ve výši 0,1 % z této částky za každý den prodlení od 6. 4. 2007 do zaplacení, vedené u Okresního soudu v Sokolově pod sp. zn. 16 C 369/2007,

t a k t o :

- I. **Příslušný** vydat rozhodnutí ve věci vedené u Okresního soudu v Sokolově pod sp. zn. 16 C 369/2007, o zaplacení smluvní pokuty ve výši 12 000 Kč za nevrácení vypůjčeného přijímacího zařízení a zaplacení úroku z prodlení z této částky ve výši 0,1 % za každý den prodlení od 5. 9. 2007 do zaplacení, **je soud.**
- II. Usnesení Okresního soudu v Sokolově ze dne 30. 4. 2008, čj. 16 C 369/2007 - 28, **se** v tomto rozsahu **zrušuje.**

O d ů v o d n ě n í :

Dne 6. 8. 2008 navrhl Český telekomunikační úřad zvláštnímu senátu rozhodnutí sporu o pravomoc podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, který vznikl mezi ním a Okresním soudem v Sokolově ve věci tohoto soudu, u něhož podala žalobkyně UPC Česká republika, a. s., dvě žaloby proti žalované B. F. o částku v celkové výši 17 193 Kč s příslušenstvím.

Ze spisu vyplynuly tyto skutečnosti:

Uvedené žaloby byly podány u Okresního soudu v Sokolově dne 3. 12. 2007. Podle žalobního tvrzení uzavřela žalobkyně s žalovanou „Smlouvu o dodávce služeb UPC Direct“ a v souladu se smlouvou zapůjčila žalované přijímací zařízení (satelitní komplet Philips/karta). Jelikož žalovaná porušila své povinnosti ze smlouvy tím, že neprováděla měsíční úhradu za dodávku služeb, žalobkyně od smlouvy odstoupila a vyzvala žalovanou k zaplacení dlužných poplatků za služby ve výši 5913 Kč, jakož i smluvní pokuty ve výši 12 000 Kč za to, že žalovaná nevrátila žalobkyni vypůjčené přijímací zařízení. Žalovaná na výzvy nereagovala, a žalobkyně proto soudu navrhla, aby žalované uložil povinnost uhradit jí veškeré dlužné částky i s příslušenstvím a náklady řízení.

Okresní soud v Sokolově spojil obě věci ke společnému řízení. Usnesením ze dne 30. 4. 2008, čj. 16 C 369/2007 - 28, řízení zastavil s tím, že po právní moci usnesení bude věc postoupena Českému telekomunikačnímu úřadu (dále jen „Úřad“). V odůvodnění uvedl, že podle § 64 odst. 1 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), je účastník, popřípadě uživatel veřejně dostupné služby elektronických komunikací, povinen uhradit za poskytnutou službu cenu ve výši platné v době poskytnutí této služby. Podle § 129 odst. 1 tohoto zákona pak Úřad rozhoduje spory mezi osobou vykonávající komunikační činnost a účastníkem, popřípadě uživatelem, pokud se spor týká povinností uložených tímto zákonem nebo na jeho základě. Jelikož smlouva mezi žalobkyní a žalovanou měla charakter smlouvy o poskytování veřejně dostupné služby elektronických komunikací, nepřísluší spor mezi nimi řešit soudu, nýbrž uvedenému úřadu.

V návrhu na řešení kompetenčního sporu Úřad zdůraznil, že spor je veden jednak o částku 5913 Kč vyúčtovanou za služby elektronických komunikací, jednak o smluvní pokutu ve výši 12 000 Kč za nevrácení vypůjčeného přijímacího zařízení. Úřad je podle svého přesvědčení příslušný k rozhodnutí pouze v části sporu týkající se částky 5913 Kč, kterou žalovaná neuhradila za poskytnuté služby elektronických komunikací; tato jeho příslušnost dopadá i na příslušenství této částky. Naproti tomu částka 12 000 Kč, kterou žalobkyně žalované vyúčtovala za přijímací zařízení, není cenou za službu elektronických komunikací, nýbrž je plněním plynoucím ze soukromoprávního vztahu mezi žalobkyní a žalovanou. O této částce, jakož ani o příslušenství k ní se vztahující, není Úřad příslušný rozhodovat. To potvrzuje i usnesení zvláštního senátu ze dne 6. 11. 2003, čj. Konf 42/2003 - 8.

Předmětem sporu o pravomoc v této věci tak není rozhodování o celém žalobním nároku uplatněném u Okresního soudu v Sokolově. Úřad uznává svou pravomoc ohledně části nároku; ohledně částky 12 000 Kč s příslušenstvím však svou pravomoc zpochybňuje.

Při řešení vzniklého sporu o pravomoc se zvláštní senát řídil následujícími úvahami:

Ustanovení § 108 odst. 1 písm. g) zákona o elektronických komunikacích zakládá pravomoc Úřadu rozhodovat ve sporech tam, kde tak stanoví tento zákon; podle § 129 odst. 1 zákona pak Úřad rozhoduje spory mezi osobou vykonávající komunikační činnost (§ 7) na straně jedné, a účastníkem, popřípadě uživatelem, na straně druhé, na základě návrhu kterékoliv ze stran sporu, pokud se spor týká povinností uložených tímto zákonem nebo na jeho základě.

Jak plyne z listin založených v soudním spisu, obsahem „Smlouvy o dodávce služeb UPC Direct“ uzavřené mezi stranami původního řízení byla na straně žalobkyně povinnost dodávat žalované signál digitálního satelitního vysílání, které odpovídala povinnost žalované v měsíčních intervalech hradit žalobkyni tuto službu. Rozhodovat ve sporu o plnění takových povinností – které jsou upraveny nejen konkrétním způsobem v této smlouvě, resp. ve všeobecných obchodních podmínkách žalobkyně, ale obecně též v zákoně o elektronických komunikacích (srov. část první hlavu čtvrtou díl první zákona) – by vskutku příslušelo Úřadu.

Předmětem řízení v této věci je však smluvní pokuta za vypůjčené přijímací zařízení, které si žalovaná ponechala v rozporu se smlouvou i poté, co žalobkyně od smlouvy odstoupila, a bezdůvodně se tak obohatila. Nelze jistě popřít, že vypůjčka přijímacího zařízení v tomto případě podmiňovala poskytování služby elektronické komunikace; bez ní by totiž příjem satelitního vysílání nebyl možný. To ovšem z vypůjčky nečiní službu elektronických komunikací.

V této souvislosti zvláštní senát připomíná svou konstantní judikaturu (navazující ostatně na rozhodovací činnost někdejšího správního úseku Vrchního soudu v Praze) týkající se nároku mobilního operátora – coby poskytovatele telekomunikační služby – na doplatek kupní ceny za mobilní telefon. I když nárok na tento doplatek vznikl v důsledku porušení povinnosti uživatele hradit paušální poplatek za službu a hovorné – tedy v příčinné souvislosti s porušením smlouvy o poskytování telekomunikačních služeb – jedná se přesto o nárok plynoucí z běžného soukromoprávního vztahu založeného kupní smlouvou; rozhodovat o něm proto přísluší soudu, nikoli Úřadu (srov. č. 47/2004 Sb. NSS). Obdobná argumentace se tak uplatní i v projednávané věci: nezáleží na označení smluv, které mezi sebou strany uzavřely, nýbrž na povaze konkrétních vztahů, které jsou jejich předmětem.

Obě strany vztahu založeného „Smlouvou o dodávce služeb UPC Direct“ se mohou svobodně rozhodnout, zda do něj vstoupí či nikoli (omezená smluvní svoboda zájemce o službu co do určování obsahu tohoto vztahu při uzavírání formulářové smlouvy je věcí jinou, pro tyto úvahy nepodstatnou), a žádná ze stran nemůže autoritativně určovat právní postavení druhé strany. Jedná se navíc o majetkový vztah, v němž si strany k uspokojení svých soukromých zájmů poskytují ekonomicky ekvivalentní protiplnění. To vše svědčí o tom, že vztah mezi osobou vykonávající komunikační činnost a účastníkem je vztahem soukromoprávním a že rozhodovat o sporech z něj plynoucích náleží pravidelně soudům v občanském soudním řízení (§ 7 odst. 1 o. s. ř.). Zákon o elektronických komunikacích (§ 129 odst. 1) stanovuje z tohoto pravidla výjimku. Tu je však třeba vykládat úzce – ostatně jako všechna ustanovení, která odnímají soudům jejich nejvlastnější pravomoc rozhodovat spory ze soukromoprávních vztahů v klasickém nalézacím řízení.

Příslušnost Úřadu pak nebude dána ani ve vztahu k peněžité sankci vztahující se k dlužné částce ve výši 12 000 Kč. I zde je třeba mít na paměti, že ze smlouvy vzniklo žalované několik - v právním slova smyslu samostatných – povinností k platbám vůči žalobkyni: šlo jednak o platbu za samotnou „dodávku služeb UPC“ (tedy za poskytování služby elektronických komunikací), jednak o platbu za nevrácení vypůjčené přijímacího zařízení po ukončení smluvního vztahu. Sankce, které si strany smlouvy mezi sebou sjednaly, se nevztahují k blíže neurčenému „porušení smlouvy“, ale jsou neoddělitelně spjaty s porušením konkrétní povinnosti ze smlouvy; to se u sankcí typu úroku z prodlení či smluvní pokuty může projevit i odlišným počátkem běhu prodlení, jak tomu bylo i v projednávané věci. Příslušnost k rozhodování o této sankci se tak bude odvíjet od toho, k porušení jaké konkrétní povinnosti byla sjednána. Bude-li porušena povinnost platby za poskytování služby elektronických komunikací, bude o této povinnosti i o smluvní sankci za její nesplnění rozhodovat Úřad. Bude-li však porušena povinnost jiná, a o nárocích z tohoto porušení bude rozhodovat soud – jak je tomu i v tomto případě – přísluší soudu rozhodovat i o sankci vztahující se k takovému porušení povinnosti. Je třeba ještě

upozornit na to, že žalobkyně v žalobách ze dne 3. 12. 2007 žádala úrok z prodlení ve výši 0,1 % z dlužné částky za každý den prodlení s odkazem na čl. 6 Všeobecných podmínek; čl. 6.10 těchto podmínek však upravuje smluvní pokutu v této výši, nikoli úrok z prodlení. Jedná se patrně o přehlédnutí ze strany žalobkyně, jehož náprava je snadná; tato nepřesnost však nic nemění na právě provedené úvaze, podle níž je soud, který je příslušný rozhodovat o porušení konkrétní povinnosti ze smlouvy, příslušný i k rozhodování o sankci vztahující se k tomuto porušení (ať už by šlo o smluvní pokutu, úrok z prodlení či jinou sankci).

Rozhodování o nárocích plynoucích z porušení povinnosti vrátit vypůjčenou věc (byť k vypůjčce došlo v souvislosti s uzavřením smlouvy o poskytování služby elektronických komunikací) tedy zákon o elektronických komunikacích nesvěřuje Úřadu; z pravomoci soudů se tak tyto věci nevymykají (§ 7 odst. 1 o. s. ř.). Proto zvláštní senát vyslovil, že rozhodnout o věci přísluší soudu.

Zvláštní senát podle § 5 odst. 3 zákona č. 131/2002 Sb. zruší rozhodnutí, kterým strana kompetenčního sporu popřela svou pravomoc o věci rozhodovat, ačkoliv podle rozhodnutí zvláštního senátu je vydání rozhodnutí ve věci uvedené v návrhu na zahájení řízení v její pravomoci. Dalším výrokem proto zvláštní senát zrušil usnesení okresního soudu v rozsahu, který výroku, jímž byla pravomoc určena, odporuje.

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Dále bude tedy Okresní soud v Sokolově pokračovat ve vymezeném rozsahu v původním řízení o podané žalobě.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. října 2008

JUDr. Karel Podolka
předseda zvláštního senátu